

ዐይነት ፤	ዐምደኛ ፡ ጽሑፍ ፤ "ከታሪክ ፡ አንድ ፡ ዐምድ ። "
ርክስ ፤	"ስለ ፡ አጋዴን"
ዲሁሲ ፤	መርሰዔ ፡ ሐዘን ፡ ወልደ ፡ ቂርቆስ ፡ (1891-1971 ፡ ዓ.ም.) ።
ዕኩት ፤	ሚያዝያ ፡ 2011 ፡ ዓ.ም. ።
ዝግጅት ፤	ፍጹም ።
መጽሐፍት ፤	"ሥልጡንሕዝብና" ፡ መዜንው ፡ ቍ.2011-001 ።
ማስታወሻ ፤	ከ"ትዝታዬ ፤ ስለ ፡ ራሴ ፡ የማስታውሰው ፤ 1891- 1923 ፡ ዓ.ም. ። " ፡ ከገጽ ፡ 185-186 ፡ የተቀዳ ።
ማሳሰቢያ ፤	

ከተሪክ ፡ ክንድ ፡ ዐምድ ።
History Column | colonne d'histoire

"ስለ ፡ አጋዴን ። "

መርሰዔ ፡ ሐዘን ፡ ወልደ ፡ ቂርቆስ ፡ (1891-1923 ፡
ዓ.ም.) ።

("ትዝታዬ ፤ ስለ ፡ ራሴ ፡ የማስታውሰው ፤ 1891-1923 ፡
ዓ.ም. ። " ፡ ከገጽ ፡ 185-186 ፡ የተቀዳ ።)

አጋዴን ፡ ከጅግጅጋ ፡ አውራጃ ፡ በስተደቡብ ፡ የሚገኛና ፡
የግዛቱ ፡ ታላቅ ፡ ክፍል ፡ የኾነ ፡ ሰፊ ፡ አገር ፡ ነው ።
የሐረር ፡ እንደራሴ ፡ ደጃዝማች ፡ ገብረ ፡ ማርያም ፡ ጋሪ ፡
በሐምሌ ፡ ወር ፡ አጋማሽ ፡ ላይ ፡ ወደ ፡ አጋዴን ፡ ወርደው ፡
ዋና ፡ ዋና ፡ ሥራን ፡ ሲያቋቁሙ ፡ መክረማቸውን ፡ ሰማን ።
ይህም ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

አገሩን ፡ በየወረዳው ፡ እየከፈሉ ፡ 12 ፡ ከተማዎችን ፡
አቋቋሙበት ። በየከተማዎቹም ፡ ጸጥታ ፡ ጠባቂ ፡ ወታደርና ፡
አስተዳዳሪ ፡ ሹም ፡ እየመደቡ ፡ አስቀመጡባቸው ።
የተቋቋሙት ፡ ከተማዎች ፡ ስም ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡
ሲኾን ፡ ላንዳንዶቹ ፡ ዐዲስ ፡ ስም ፡ አወጡላቸው ። ይህም ፡
እንደሚከተለው ፡ ነው ።

ኤል ፡ ጉብያ ፡ (አኹን ፡ "ጎረቤት" ፡ ብለውታል) ፤

ፊቅ ፤

ገላልቻ ፤

ወረ ፡ ሂርሲ ፤

ደጋ ፡ ሐመዶ ፡ (አኹን ፡ "ታመን" ፡ ብለውታል) ፤

በለምበል ፤

ጣናን ፤

ሳሰቤ ፤

ቆራሄ ፡ (አኹን ፡ "ረጎ" ፡ ብለውታል) ፤

ቀልቀሎ ፤

ቡስሌ ፡ (አኹን ፡ "ፋሲካ" ፡ ብለውታል) ፤

ጆድሌ ፡ (አኹን ፡ "መትረየስ ፡ በር" ፡ ብለውታል) ።

ስያሜ ፡ ስለተሰጠበት ፡ ስለቃሉ ፡ ትርጓሜ ፡ የሰማኹት ፡
እንደሚከተለው ፡ ነው ። "ጎረቤት" ፡ መባሉ ፡ ለሐረር ፡
የሚቀርብ ፡ በመኾኑ ፤ "ረጎ" ፡ መባሉ ፡ አየሩ ፡ ጥሩ ፡
በመኾኑ ፤ "ፋሲካ" ፡ መባሉ ፡ በምቻት ፡ የሰነብቱበት ፡
በመኾኑ ፤ "መትረየስ ፡ በር" ፡ መባሉ ፡ ኢጣሊያኖች ፡
ወለን ፡ ገፍተዋል ፡ በሚባልበት ፡ ክፍል ፡ ስለሚገኝ ፡
ክርክር ፡ ያለበት ፡ በመኾኑ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ተነግሮኛል ።

በዚህ ፡ ዓመት ፡ የመኪና ፡ መንገዶች ፡ ሥራ ፡ በትጋት ፡
ስለ ፡ ተያዘ ፡ ከድሬዳዋ ፡ እስከ ፡ ሐረር ፡ የመኪና ፡
መንገድ ፡ ተሠርቶ ፡ ወደ ፡ ሐረር ፡ መኪና ፡ ገብቷል ።
እንዲሁም ፡ ደግሞ ፡ ከሐረር ፡ ወደ ፡ ጂግጂጋ ፡ የመኪና ፡
መንገድ ፡ ተገምግሞ ፡ በሥራ ፡ ላይ ፡ ይገኛል ።

